Pasaulio viktorinos čempionato Lietuvoje taisyklės

I. ORGANIZAVIMO NUOSTATOS

1.1.Pasaulio viktorinos čempionatą (toliau – PVČ) pasaulio mastu koordinuoja Tarptautinė viktorinos asociacija. Ji:
a)Kuria klausimus (anglų k.).
b)Ieško naujų šalių ir miestų PVČ.
c)Nustato ir gali bet kada keisti PVČ taisykles.
d)Priima sprendimus ginčytinais atvejais, privalomus pasaulio mastu.
e)Surenka ir skelbia pasaulinius rezultatus.

1.2.PVČ Lietuvoje organizuoja TVA atstovas Lietuvoje. Jis (ir/ar jo padėjėjai):
a)Nustato ir gali bet kada keisti renginio tvarką Lietuvoje tiek, kiek yra reikalinga pagal Lietuvos specifiką, tačiau ši tvarka negali prieštarauti tarptautinėms taisyklėms.
b)Verčia klausimus į lietuvių k.
c)Organizuoja renginio rinkodarą, registraciją, prizus, renginio vietų paiešką, kitų organizatorių paiešką ir kita Lietuvoje.
d)Priima sprendimus ginčytinais atvejais, privalomus Lietuvos mastu. Šiai funkcijai gali būti sudaromas teisėjų štabas.
e)Surenka ir skelbia Lietuvos rezultatus bei reitingus.

1.3.Už PVČ konkrečioje renginio vietoje atsakingas jo vedėjas. Jis (ir/ar jo padėjėjai):
a)Aiškina renginio taisykles ir tvarką dalyviams bei taiko jas iškilus neaiškumams.
b)Perskaito atsakymus, suveda rezultatus, valdo techniką.
c)Prižiūri, kad būtų laikomasi renginio tvarkos.
d)Vertina atsakymus po protestų (atsiklausdami teisėjų štabo, kad visoje Lietuvoje būtų vertinama vienodai).

1.4.Žemesnio lygmens sprendimai negali prieštarauti aukštesnio lygmens sprendimams.

1.5.Aukštesnio lygmens organizatoriai gali pakeisti žemesnio lygmens organizatorių sprendimus.

II. RENGINIO EIGA

2.1.PVČ eiga:

Pasaulio viktorinos čempionatas susideda iš šių dalių:
a)Įžangos (~15 min.), kurios metu išdalinami klausimų lapai, paaiškinamos taisyklės.
b)Pirmojo kėlinio (60 min.), kurio metu dalyviai atsakinėja į 120 pirmųjų 4 temų klausimų.
c)Pertraukos, kurios metu perskaitomi pirmojo kėlinio atsakymai, ištaisomi dalyvių lapai bei dalyviai pailsi.
d)Antrojo kėlinio (60 min.) , kurio metu dalyviai atsakinėja į 120 antrųjų 4 temų klausimų.

e)Pabaigos , kurios metu perskaitomi antrojo kėlinio atsakymai, ištaisomi dalyvių lapai paskelbiami rezultatai ir apdovanojami miesto nugalėtojai.

2.2.Kėliniai:

Kėlinių metu dalyviai rašo atsakymus savo turima rašymo priemone ant jiems duotų lapų su klausimais.

Negalima žiūrėti klausimų anksčiau, nei prasideda kėlinys.

PVČ kėlinių metu papildomai griežtai draudžiama:
a)Nusižiūrinėti nuo kitų dalyvių.
b)Naudotis ryšio priemonėmis.
c)Naudotis informacijos kaupimo priemonėmis (įskaitant literatūrą, savo užrašus).
d)Naudotis dirbtiniu intelektu.
e)Bendrauti su kitais dalyviais.
f)Trukdyti kitiems dalyviams.

PVČ kėlinių metu šnekėti leidžiama tik tokiu atveju, jei garsiai ir tikslingai kreipiamasi į vedėją.

Į dalyvių klausimus vedėjas atsako garsiai, kad tą patį girdėtų visi dalyviai.

Vedėjas kėlinių metu negali patarinėti dalyviams ar duoti užuominų. Vedėjas gali atsakyti tik į klausimus:
a)Dėl renginio eigos ir taisyklių.
b)Dėl įtariamų vertimo, rašybos, spausdinimo ir kitų klaidų ar dviprasmybių. Iškilus tokiems įtarimams, vedėjas patikrina klausimą originalo kalba ir, jei originalo kalba viskas aiškiau – garsiai patikslina. Esant žaidėjo prašymui, garsiai perskaito klausimą ar atitinkamą fragmentą originalo kalba.

Pabaigęs rašyti atsakymus anksčiau numatyto laiko, dalyvis turi teisę kėlinį baigti anksčiau, atiduodamas savo klausimų ir atsakymų lapą organizatoriams. Negalima vėl pasiimti klausimų lapo, jeigu dalyvis jau jį atidavė.

2.3.Atsakymų taisymas:

Atsakymų taisymo metu pagal nustatytą tvarką kiekvieno dalyvio darbas yra pateikiamas taisyti kitam dalyviui. Niekas negali taisyti savo paties atsakymų ar savo draugo atsakymų ir jei tokius gaus turi atsisakyti.

Vedėjas garsiai skaito atsakymus ir gali juos komentuoti. Žaidėjai žymi, ar jų taisomuose lapuose atsakymas teisingas, ar netsingas.

Galutines taisomo darbo kiekvienos temos teisingų atsakymų sumas žaidėjai pažymi pirmame lape.

Jei žaidėjas abejoja, ar įskaityti atsakymą, ar mano, kad turėtų būti įskaitytas ir papildomas atsakymo variantas, turi garsiai paklausti vedėjo. Vedėjo žodis privalomas visiems taisantiesiems. Abejotinais atvejais, vedėjas atsiklausia teisėjų štabo. Teisėjų štabo sprendimai privalomi visoje Lietuvoje.

Ištaisius atsakymus dalyviams suteikiama galimybė pasižiūrėti į ištaisytą savo lapą. Nieko į jį rašyti nebegalima. Nesutikdami su vertinimais, jie gali protestuoti įvertinimą vedėjui.

III. KLAUSIMŲ VERTINIMAS

3.1.Taškų skyrimas:

Už įskaitytą atsakymą skiriamas 1 taškas, už neįskaitytą (arba paliktą tuščią vietą) – 0 taškų. Trupmeniniai taškai nėra skiriami.

Įskaitomas atsakymas, sutampantis su oficialiu teisingu atsakymu (esančiu vedėjo atsakymų lape) – tiek lietuviškas, tiek angliškas. Bet koks kitoks atsakymas įskaitomas nebent tuo atveju, jei atitinka šiose taisyklėse numatytas išimtis.

Išimtys negalioja, jeigu iš klausimo matosi, kad reikia rašyti kitokį atsakymą.

3.2.Bendrosios atsakymų įskaitymo taisyklės:

Įskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Kai atsakymas visiškai teisingas (sutampa su oficialiu).
b)Kai atsakymas yra teisingo atsakymo sinonimas.
c)Kai kitais atžvilgiais įskaitytinas atsakymas parašytas su rašybos klaida (klaidomis) – jei rašybos klaida (klaidos) nekeičia atsakymo tarimo.
d)Kai kitais atžvilgiais įskaitytinas atsakymas parašytas su viena rašybos klaida, keičiančia tarimą – tik jei atsakymas susideda iš daugiau nei 6 raidžių ir įrašytojo varianto tarimas nuo teisingojo skiriasi tik viena fonema, ir ta fonema nėra pirmoji žodyje.

Neįskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Kai parašytas daugiau nei vienas atsakymo variantas ir bent vienas iš jų yra neįskaitytinas.
b)Kai parašyta tik dalis teisingo atsakymo.
c)Kai parašytas atsakymas yra platesnė sąvoka, nei teisingas atsakymas.
d)Kai parašytas atsakymas yra siauresnė sąvoka, nei tesingas atsakymas, jei tas sąvokos susiaurinimas daro atsakymą mažiau teisingu arba neatitinka klausimo teksto.
e)Kai parašytas atsakymas yra tik teisingojo atsakymo paaiškinimas / apibrėžimas.
f)Kai kitais atžvilgiais įskaitytinas atsakymas parašytas su rašybos klaida, keičiančia tarimą – jei atsakymas yra 1-6 raidžių ilgio, arba jei klaida – pirmojoje žodžio fonemoje.
g)Kai kitais atžvilgiais įskaitytinas atsakymas parašytas su rašybos klaida, keičiančia daugiau nei vienos fonemos tarimą – jei teisingas atsakymas yra daugiau nei 6 raidžių ilgio.
h)Kai parašytas tarpinis atsakymo variantas tarp kelių atsakymo variantų (net jei atsakymas ir būtų įskaitytinas pagal taisykles dėl leistinų rašybos klaidų).
i)Nepaisant visų likusių taisyklių – toks atsakymas, kuris vedėjo atsakymų lape nurodytas kaip neįskaitytinas.

3.3.Papildomos atsakymų įskaitymo taisyklės, kai atsakymas – tikrinis užsienietiškas žodis / žodžiai (vietovardis, asmenvardis, kūrinio pavadinimas ir kt.):

Įskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Originalo kalba, jeigu originalo kalbos raidynas lotyniško pagrindo.
b)Transliteracija / transkripcija į lietuvių raidyną su lietuviška galūne ar be jos (nesvarbu, koks originalo kalbos raidynas).
c)Oficialus ar dažnai pasitaikantis vertimas (ar transliteracija) į anglų kalbą.
d)Oficialus ar dažnai pasitaikantis vertimas į lietuvių kalbą.
e)Pažodinis originalo k. varianto arba anglų k. varianto vertimas į lietuvių kalbą – tik tais atvejais, kai tos rūšies tikrinius žodžius gana įprasta versti į lietuvių kalbą (pvz. kūrinių pavadinimus).

Neįskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Pažodinis vertimas į lietuvių kalbą, jei tos rūšies tikrinių žodžių versti į lietuvių kalbą neįprasta (pvz. pavardžių).

3.4.Papildomos atsakymų įskaitymo taisyklės, kai atsakymas – žmogus

Jeigu tas žmogus žinomas visų pirma pavarde, įskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Teisinga žmogaus pavardė.
b)Teisingi žmogaus vardas (vardai) ir pavardė.
c)Tesingi žmogaus vardo (vardų) inicialas (inicialai) ir pavardė.

Jeigu tas žmogus žinomas visų pirma pavarde, neįskaitomi visi šie atsakymo variantai:
a)Teisinga žmogaus pavardė, bet neteisingas vardas (ar neteisingas bent vienas vardų).
b)Teisinga žmogaus pavardė, bet neteisingas inicialas (ar neteisingas bent vienas inicialų).
c)Teisingas žmogaus vardas (vardai), bet neparašyta ar neteisinga pavardė.
d)Teisingi žmogaus inicialai, bet neparašyta ar neteisinga pavardė.

Jeigu tas žmogus žinomas visų pirma ne pavarde, įskaitomi šie atsakymo variantai:
a)Teisingas tas žodis ar tie žodžiai (ir/ar skaičiai), kuriais žmogus visų pirma žinomas.
b)Teisingas tas žodis ar tie žodžiai (ir/ar skaičiai), kuriais žmogus visų pirma žinomas ir teisinga papildoma informacija apie žmogų (pvz. tikras vardas).

Jeigu tas žmogus žinomas visų pirma ne pavarde, neįskaitomi šie atsakymo variantai:
a)Ne visi tie žodžiai (ir/ar skaičiai), kuriais žmogus visų pirma žinomas.
b)Teisingas tas žodis ar tie žodžiai (ir/ar skaičiai), kuriais žmogus visų pirma žinomas ir neteisinga papildoma informacija apie žmogų (pvz. tikras vardas).

Kai žmogus maždaug vienodai žinomas ir pavarde, ir ne pavarde, įskaitomi abu variantai.

3.5.Papildomos atsakymų įskaitymo taisyklės, jei pasitaikytų esminė klaida klausime ar vertime:

Įskaitomi tie atsakymai, kurie atitinka klausimą arba vertimą, kokį jį išgirdo arba perskaitė dalyvis, ir neįskaitomi likusieji. Sprendimą, ką įskaityti, priima aukščiausio lygmens organizatoriai, kuriuos ta klaida liečia.

Joks vieno miesto ar vienos šalies organizatorius neturi teisės anuliuoti klausimo (visiems skirti po 1 tašką arba visiems skirti po 0 taškų už tą klausimą, nepriklausomai nuo to, koks atsakymas parašytas).

3.6.Atsakymų kalba

Atsakymai gali būti rašomi lietuvių arba anglų kalba (arba originalo kalba 3.3 punkte paminėtais atvejais).

Jeigu kitais atžvilgiais įskaitytinas atsakymas yra parašytas bet kuria kita kalba, organizatoriai gali (bet neprivalo) jį įskaityti išimties tvarka. Atsakymas įskaitomas tik jei organizatoriai neabejoja jo teisingumu – gerai moka tą kalbą ar turi laiko bei galimybių laiku patikrinti teisingumą nesutrikdant renginio.

Pareiga įrodyti, kad atsakymas, parašytas kita kalba, yra teisingas, tenka dalyviui protestų metu.

Jeigu dalyvis kitomis kalbomis parašo daugiau nei kelis pavienius atsakymus, arba nepagrįstai įrodinėja atsakymų kita kalba teisingumą, jo atsakymai kitomis kalbomis ir protestai dėl jų gali būti nevertinami.

IV. REZULTATO APSKAIČIAVIMAS

4.1.Galutinis žaidėjo rezultatas

Kiekvieno žaidėjo galutinis rezultatas (taškais) yra apskaičiuojamas sudėjus visų temų teisingų atsakymų skaičius.

Geriausią galutinį rezultatą pasaulio mastu atitinkamoje teritorijoje pasiekęs žmogus skelbiamas pasaulio, šalies, miesto čempionu.

Lietuvos ir Lietuvos miestų čempionai renkami tik iš žaidėjų, dalyvaujančių PVČ vietose, kurias prižiūri TVA atstovas Lietuvoje, jo padėjėjai ir bendradarbiaujantys vedėjai. Jų rezultatai lyginami tik su kitų analogiškų dalyvių rezultatais. Į žaidėjų pilietybę, kilmę, gyvenamąją vietą ar tautybę nėra atsižvelgiama.

4.2.Vienodas galutinis rezultatas

Tuo atveju, jeigu du ar daugiau žaidėjų turi vienodą galutinį rezultatą, jie vietas išsidalija taip:
a)Pagal temos, kurioje kiekvienam geriausiai sekėsi, rezultatą.
b)Pagal 2 geriausios asmeninės temos rezultatą.
c)Pagal 3 geriausios asmeninės temos rezultatą.
d)Pagal 4 geriausios asmeninės temos rezultatą.
e)Pagal 5 geriausios asmeninės temos rezultatą.
f)Pagal 6 geriausios asmeninės temos rezultatą.

4.3.Temų lyderiai

Jeigu du ar daugiau žaidėjų surinko vienodai taškų konkrečioje temoje, laikoma, kad temą laimėjo tas, kuris aukščiau bendroje įskaitoje. Jeigu temos lyderį reikia apskaičiuoti dar neturint visų rezultatų, “bendros įskaitos” lyderis apskaičiuojamas pagal turimus rezultatus.

4.4.Rezultatų fiksavimas

Rezultatai yra nustatomi renginio vietoje. Klaidingai nustatyti rezultatai turi būti protestuojami iš karto po atitinkamo kėlinio (nebent šiose taisyklėse parašyta kitaip).

Nepareiškus protesto laiku, rezultatai dalyvių iniciatyva nebetaisomi. Jie gali būti koreguojami nebent organizatorių iniciatyva jei išaiškėja, kad buvo pasiekti ar nustatyti pažeidžiant taisykles, arba organizatoriams nusprendus papildomai pertikrinti dalį ar visus atsakymų lapus.

4.5.Rezultatų ir kitos informacijos skelbimas

Pasaulio viktorinos čempionato rezultatai, nuotraukos, vaizdo medžiaga ir kitkas yra skelbiami viešai.

V. DALYVIŲ DRAUSMĖ

5.1.PVČ renginio vietoje privaloma klausyti vedėjo nurodymų ir draudžiama trukdyti renginiui.

5.2.Pamatę taisyklių pažeidimus, klaidingus vertimus ar spausdinimo klaidas, dalyviai turi pranešti vedėjui.

5.3.Įspėjimas:

Pirmą kartą nestipriai pažeidęs taisykles dalyvis įspėjamas.

Jeigu nusižengimas padarė konkrečią įtaką rezultatams, rezultatas gali būti koreguojamas.

5.4.Diskvalifikacija:

Antrą kartą taisykles pažeidęs dalyvis, o taip pat dalyvis, pažeidęs taisykles pirmą kartą, bet taip smarkiai, kad pažeidimas padarė įtaką jo rezultatams ir sąžiningų jo rezultatų nebepavyktų nustatyti, diskvalifikuojamas – jo atsakymai nėra vertinami, rezultatai nėra skelbiami.

Organizatoriai pasilieka teisę neregistruoti diskvalifikuotų žaidėjų į kitus savo renginius.

5.5.Rezultatų anuliavimas:

Jeigu renginio vietoje esmingai nesilaikyta tvarkos arba klausimai neišlaikyti paslaptyje iki atitinkamo kėlinio pradžios, o atsakymai - iki atitinkamo kėlinio pabaigos, visi tos vietos rezultatai gali būti anuliuoti.

VI. RETINGAI IR TITULAI

6.1.Lietuvos PVČ reitingai:

Kiekvieno žaidėjo PVČ reitingas yra dviejų geriausių jo PVČ rezultatų suma (iš keturių pastarųjų PVČ).

Reitingai skaičiuojami tik tų žaidėjų, kurie dalyvavo bent dviejuose iš keturių pastarųjų PVČ.

Geriausi reitingai skelbiami PVČ Lietuvos tinklapyje ir perskaičiuojami po kiekvieno PVČ.

6.2.Lietuvos viktorinų titulai:

Lietuvos viktorinų didmeistris (VDM) yra žmogus, kuris bent kartą yra tapęs Pasaulio viktorinos čempionato Lietuvos čempionu, arba du kartus užėmęs 2 ar 3 vietą Lietuvoje. Titulas teikiamas už pasiekimus pradedant 2009 m.

Lietuvos viktorinų meistras (VM) yra žmogus, nesantis Lietuvos viktorinų didmeistriu, kuris bent kartą yra nugalėjęs Lietuvos mastu bent vienoje Pasaulio viktorinos čempionato temoje, arba bent du kartus užėmęs Lietuvos mastu PVČ temoje 2 ar 3 vietą, arba tapęs PVČ miesto čempionu, jei tame mieste PVČ dalyvavo 10 ar daugiau dalyvių ir jo rezultatas viršijo Lietuvos vidurkį. Titulas teikiamas už pasiekimus pradedant 2011 m.

Lietuvos viktorinų titulai teikiami visam gyvenimui ir skelbiami PVČ Lietuvos tinklapyje.